

Avuksi hautaukseen

Keski-Karjalan
seurakunta

Kuoleman tapahtuessa

Läheisen kuolema voi olla pitkän sairauden jälkeen odotettu, jopa kaivattu tai äkillinen. Suru, kuoleman lopullisuus ja erilaiset tunteet ottavat usein vallan menetyksen tapahtuessa. Tärkeää on, että tunteet saa jakaa, eikä jää yksin. Lähipiiri on siinä ensiarvoisessa asemassa. Myös seurakunnan työntekijöiden ja terveydenhoidon ammattilaisten kautta saat pyydettäessä apua.

Kuoleman tapahtuessa myös aika menettää merkitystään. Oman toimintakyvyn kannalta on tärkeää saada riittävästi ravintoa ja lepoa. Vaikka ruokahalua ei olisikaan, on olennaista pitää ruokailuajoista kiinni ja syödä vaikka hieman. Asioiden oleminen mielessä kaiken aikaa voi aiheuttaa unettomuutta ja sen aiheuttamaa väsymystä. Lepo ja uni on kuitenkin välttämätöntä ja lääkärin kautta nukkumiseen voi saada tilapäistä apua kunnes suru ja ensireaktiot laantuvat.

Kaikkea käytännön asioita ei tarvitse kantaa. Lähipiirin kanssa voi sopia eri asioiden hoidosta. Yhteydenottoja ja järjestelyjä voi jakaa ja näin helpottaa ja sujuvoittaa asioiden järjestelyä. Käytännön asioihin saat apua myös seurakunnasta, hautausoimistosta ja terveydenhoidon yksiköstä.

Kuolemaan liittyviä asioita

Mikäli kuolema tapahtuu kotona, asiaa hoitaa poliisi. Soitto numeroon 112 aloittaa toiminnan. Kotiin saavuttua poliisi opastaa ja ohjeistaa asiaa ja tekee käytännön järjestelyt. Terveystieteiden yksikössä tapahtuneessa kuolemassa paikalla olevat ammattilaiset hoitavat asian.

Molemmissa tapauksissa kuoleman todennut lääkäri kirjoittaa omaisille **hautausluvan**. Tämä on tärkeä asiakirja, joka toimitetaan valitsemallemme hautausoimistolle ja mahdollistaa vainajan siirtämisen ja hautaamisen. Kuolinsyytutkimus valmistuu usein viikkojen tai kuukausien päästä ja on läheisille tarkoitettu asiakirja kuolemaan johtaneista syistä. Hautauksen järjestelyt voidaan aloittaa jo ennen hautausluvan saamista.

Siirtyminen hautauksen suunnitteluun

Miettiessänne hautauksen aikaa ja paikkaa, ottakaa yhteys seurakunnan seurakuntatoimistoon. Sieltä saa vahvistuksen ajalle ja paikalle seurakunnan tiloissa.

Hautausajan vahvistuksessa myös palveluksessa oleva pappi ja kanttori ilmoitetaan. Mikäli olette ensin yhteydessä hautaustoimistoon, voi hautaustoimisto puolestanne olla yhteydessä seurakuntaan ja sopia edellä mainitut asiat. Hautaustoimisto toimittaa **Hautausluvan** seurakuntaan. Mikäli kyseessä on uurnahautaus, hautaustoimisto auttaa teitä järjestämään vainajan kuljetuksen ja ajan krematorioon sekä uurnan toimituksen. Seurakuntatoimistossa voi sopia myös ajan sanomakelloille, joka soitetaan sovitun lähikirkon kelloilla sovittuna aikana. Tässä vaiheessa on myös hyvä tilata vainajan sukuselvitys perunkirjoitusta varten aluekeskusrekisteristä. Se saattaa kestää useita viikkoja ja on käytettävissä ajallaan perunkirjoitusta tehtäessä. Saat apua sen tilaamiseen toimistosta.

Hautapaikka

Seurakunnan hautatoimistosta kannattaa varmistaa hautapaikka arkku- tai uurnahautaukselle. Mikäli hautaus tapahtuu jo olemassa olevaan hautaan on syytä varmistua, että hautausajan puitteissa uusi hautaaminen on mahdollista, haudassa on siihen osoitettu vapaa paikka ja haudanhaltijan suostumus asialle on olemassa. Hauta kaivetaan seurakunnan toimesta. Hautapaikasta, haudan kaivusta ja mahdollisesta tilavuokrasta muun kuin siunauspaikan osalta peritään seurakunnan päättämä maksu, jonka seurakunnan seurakuntatoimista lähettää myöhemmin. Haudalle on mahdollista myös hautatoimiston kautta tehdä haudanhoitosopimus korvausta vastaan.

Hautauskulut

Hautauskulut katetaan vainajan kuolinpesästä. Mikäli vainaja on varaton, hyvinvointialueen sosiaalipalveluista voi hakea avustusta, joka kattaa arkun, kuljetuksen sekä hautapaikan. Mikäli haluatte kuolinpesän varojen kattavan hautauksen ja muistotilaisuuden kannattaa tilaisuudet mitoittaa sen mukaisesti.

Pappi ottaa yhteyttä

Pappi ottaa yhteyttä samaansa yhteyshenkilöön puhelimitse. Hän haluaa sopia ajan ja tapaamisen kanssanne. Pappi haluaa kuulla vainajan elämästä, asioista, joita haluaisitte vainajaa muistettavan sekä toiveista siunaustilaisuuden suhteen. Tapaaminen voi olla kotona tai muussa sovitussa paikassa esimerkiksi seurakunnan tiloissa. Keskustelu voi tapahtua myös puhelimitse mikäli välimatka on pitkä.

Mikäli siunaustilaisuuden musiikkiin liittyy erityisiä toiveita, on niistä hyvä olla yhteydessä hautauksen kanttorin kanssa. Siunaustilaisuudessa ovat saattomusiikit alussa ja lopussa, kahdesta kolmeen virttä ja mahdollisesti sovittaessa yksi musiikki- tai lauluesitys.

Mahdollinen muistotilaisuus

Muistotilaisuus on hautauksen jälkeinen tilaisuus, jossa vainajaa muistellaan. Se tapahtuu joko pitopalvelussa tai ravitsemuspaikassa. Muistotilaisuuden voi järjestää myös kotona. Mikäli toivotte papin ja kanttorin osallistuvan muistotilaisuuteen, kannattaa asia ottaa esille heidän kanssa keskustellessa. Riippuen päivän aikataulusta, pyrimme olemaan läsnä myös näissä tilanteissa.

Muistotilaisuus sisältää usein tarjoilua. Tarjoilua miettiessä kannattaa huomioida osallistujien lukumäärä, hautauksen ajankohta ja mistä vieraat saapuvat. Ruokailu ja kahvit ovat tyypillinen tarjoilu. Muistohetki on yleensä näiden välissä.

Vainajan muistaminen

Hautausta seuraavana sunnuntaina tai erikseen sovittuna sunnuntaina, seurakuntaan kuuluvan nimi luetaan jumalanpalveluksessa kirkossa ja hänen muistolleen sytytetään kynttilä. Tapahtumaa seuraa pieni musiikki sekä rukous vainajan ja läheisten puolesta.

Kun menetys koskettaa

Kuoleman jälkeiset viikot menevät usein sumussa ja tunteiden aallokossa. Lopullinen menetyksen tunne ja todellisuus tulee myöhemmin, usein kuukausienkin päästä. Seurakunnan työntekijät ovat käytettävissä keskusteluapuna ja surun matkaa kulkiessa. Usein vertaisapu on kuitenkin parasta ja saavuttaa saman elämäntilanteen kautta sydämen. Läheistensä menettäneiden aamukahveilla ja sururyhmissä on tarjolla tällaista matkakumppanuutta. Seurakunnan seurakuntatoimistosta ja ilmoituksista saat niistä lähempää tietoa.

Perunkirjoitus

Perunkirjoitus tulee järjestää vainajan varoista ja veloista kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta. Sen alkuunpanija on lähiomainen.

Perukirjoja laativat esimerkiksi pankit, lakitoimistot ja oikeusaputoimistot ja niitä tehneet yksityishenkilöt. Ne myös kokoavat puolestasi perunkirjoituksessa tarvittavat asiakirjat vainajan varoista ja veloista. Jos teet perukirjan itse, sinun täytyy huolehtia siitä, että käytössäsi ovat kaikki tiedot ja asiakirjat.

Uuteen elämään

Läheisen kuolema on menetys, jota ei korvaa kukaan tai mikään. Tässä ajassa kuoleman jättämää aukkoa elämään ei voi paikata tai korvata muulla. Siitä syntyy suru. Suru kuitenkin muuttaa ajan kanssa muotoaan. Sen kanssa oppii elämään. Myös oman elämän tulee jatkua ja muuttua menetyksen jälkeen.

Surussamme meillä kristityillä on toivo. Apostoli Paavali kirjoittaa tessalonikilaisille: "Tahdomme, veljet, teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa." (1 Tess. 4:13). Kirkko on kantanut Jeesuksen ylösnousemuksesta lähtien sanomaa Jumalan armollisuudesta Jeesuksessa ja siitä avautuvaa iankaikkisen elämän sekä jälleennäkemisen toivoa. Kuolema ei ole kohdallamme ja läheistemme kohdalla piste, vaan kaksoispiste, josta lause jatkuu taivaan valtakunnan ikuisella kirkkaudella.

Muistilista tärkeimmistä asioista

- Tarvitseeko apua: läheiset, kuolemasta ilmoittaminen. Seurakunnan ja muiden tahojen mahdollisen tuen pyytäminen.
- Hautauslupa lääkäriltä ja sen toimittaminen seurakunnan toimistoon
- Hautajaisten suunnittelu: Ajankohta, hautauksen tapa (arkku vai urna). Sopiminen seurakuntatoimistoon tai hautaustoimiston kautta. Sanomakellojen soittamisen ajankohta.
- Sukuselvityksen tilaaminen perunkirjoitusta varten
- Hautapaikka: Haudanhaltijan suostumus, hautauksen mahdollisuus, mikäli vanha hauta. Seurakunnan hautatoimisto.
- Papin kanssa keskustelu - pappi ottaa yhteyttä
- Mahdollinen muistotilaisuus. Sopiminen paikan ja tarjoilun kanssa tai kotona
- Kutsujen lähettäminen hautajaisiin, Kuolinilmoitus lehteen.
- Hautauspäivään valmistautuminen. Päivä kysyy paljon voimia.
- Vainajan kiitos sovittuna sunnuntaina kirkossa
- Mahdollinen keskustelutuen ja avun arviointi. Läheisten menettäneiden aamukahvit ja sururyhmä
- Perunkirjoitus kolmen kuukauden kuluessa. Tekijän valinta.
- Vainajan sitoumusten kuten vakuutuksien, puhelinliittymien, lehtien tilausten jne. purkaminen
- Menetyksen hyväksyminen ja oman elämän jatkuminen. Uuteen suuntaaminen surun kanssa.

Keski-Karjalan
seurakunta

Tärkeitä yhteystietoja ja tiedonkulkua

- Tieto kuolemasta lähetetään virkateitse Digi- ja väestötietovirastoon kirjattavaksi väestötietojärjestelmään, josta tieto välittyy esim. seurakuntaan, Kelaan, eläkelaitoksiin ja pankkeihin.
- Seurakuntatoimisto/Kirkkoherranvirasto
Pokentie 8, Kitee, puh. 045 111 9555
Avoinna ma - to klo 9 - 12, torstaisin vain puhelinasiointi.
Seurakunnan sähköpostiosoite kiteen.seurakunta@evl.fi
- Hautauspalvelut seurakunta
puh. 050 439 8277 ja 040 739 1881
- Sukuselvitys perunkirjoitusta varten tilataan Kuopion aluekeskusrekisteristä. Se tehdään verkkotilauksena. Ohjeet ja linkki löytyvät sivulta:
www.tilaavirkatodistus.fi
apuna on myös puhelinnumero, johon voi tilauksen tehdä tarvittaessa 010 5733 100

Lisää yhteystietoja ja tietoa seurakunnan toiminnasta:
www.kiteenseurakunta.fi

Hautauksen kulun hahmottamisen avuksi myös sivuilla
ladattava esite
www.kiteenseurakunta.fi/hautajaiset

Keski-Karjalan
seurakunta

Avuksi hautaukseen

“Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?»
Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä.»

Johanneksen evankeliumi 14:1-6

Keski-Karjalan
seurakunta